

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,
a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul
Procuraturii UTA Găgăuzia, Gheorghieva Dora, prin care se solicită casarea
sentinței Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 24 iulie 2014 și deciziei Colegiului penal al
Curții de Apel Comrat din 04 iulie 2016, partea vătămată Savina Valentina și
avocatul acesteia Mîțăblîndă Victor și partea vătămată Pascal Alexandr, prin care
se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 04 iulie
2016, în cauza penală în privința lui

Capsamun Victor XXXXXX,

născut la XXXXXX, originar și domiciliat în XXXXXXXXXXXX
str. XXXXXXXX, r-nul XXXXXXXX,

Berber Vitali XXXXXXXX,

născut la XXXXXX, originar și domiciliat în XXXXXX,
str. XXXXXXXX, r-nul XXXXXXXX,

și

Berber Dmitri XXXXXXXX,

născut la XXXXXX, originar și domiciliat în XXXXXXXXXXXX,
r-nul XXXXXXXX,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 31 octombrie 2013 - până la 24 iulie 2014; (instanța de fond);
2. de la 15 septembrie 2014 - până la 04 iulie 2016; (instanța de apel);
3. de la 12 septembrie 2016 - până la 28 martie 2017; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 24 iulie 2014, au fost condamnați:

- Berber Dmitri în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 5 ani 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;
- Berber Vitali în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 6 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2011, definitiv fiindu-i stabilită

pedeapsa de 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Capsamun Victor a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Pascal A. și Savina V. privind încasarea prejudiciului moral de la Berber D. și Berber V. au fost admise în principiu fiind lăsate spre soluționare în ordinea procedurii civile.

S-au respins ca fiind neîntemeiate acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Pascal A. și Savina V. privind încasarea prejudiciului de la Capsamun V.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Berber Dmitri la 29 august 2012 aproximativ la 22³⁰ împreună și de comun acord cu Berber Vitali, fiind înarmați cu răngi metalice, cuțite și bețe, s-au deplasat cu automobilele pe teritoriul liceului din s. Tomai, r-nul Ceadâr-Lunga, situat lângă casa nr. 18 din str. Cotovschii, unde s-au exprimat cu cuvinte necenzurate, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat cu obiectele sus indicate mai multe lovituri lui Savin Alexandr, Savin Serghei, Savin Evghenii și Pascal Alexandr, cauzându-le vătămări corporale ușoare. În continuarea acțiunilor sale Berber Dmitri, exprimându-se cu cuvinte necenzurate l-a lovit cu o rangă metalică în regiunea capului pe Savin Evgheni, ulterior de mai multe ori l-a lovit cu picioarele în regiunea capului pe Pascal Alexandr, care se afla culcat jos la pământ. Acțiunile huliganice au fost stopate de cet. Savin A. care a tras câteva focuri din pistolul de model „Holek-840” pe care îl deținea legal, în urma cărui fapt i-a rănit pe Berber Vitali și Berber Dmitri.

De către organul de urmărire penală Capsamun Victor a fost învinuit de faptul că la 29 august 2012 aproximativ la 22³⁰ împreună și de comun acord cu Berber Vitali și Berber Dmitri, fiind înarmați cu răngi metalice, cuțite și bețe, s-au deplasat cu automobilele pe teritoriul liceului din s. Tomai, r-nul Ceadâr-Lunga, situat lângă casa nr. 18 din str. Cotovschii, unde s-au exprimat cu cuvinte necenzurate, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, au aplicat cu obiectele sus indicate mai multe lovituri lui Savin Alexandr, Savin Serghei, Savin Evghenii și Pascal Alexandr, cauzându-le vătămări corporale ușoare. În continuarea acțiunilor sale Capsamun Victor, exprimându-se cu cuvinte necenzurate a aruncat cu un cuțit în cet. Savin Evghenii lovindu-l în piept, fără a-i fi cauzate careva vătămări corporale.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul, partea vătămată Savina V., avocatul Valev V. în numele inculpatului Berber V. și avocatul Lambov P. în numele inculpatului Berber D., care au solicitat:

- acuzatorul de stat, casarea parțială a sentinței în partea achitării lui Capsamun V. cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate în rechizitoriu, și stabilirea pedepsei - 3 ani închisoare, cu dispunerea suspendării executării acesteia pe un termen de 1 an, argumentând că acuzarea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția lui Capsamun V. în săvârșirea infracțiunii incriminate, probe care nu au fost apreciate de instanța de fond la justa valoare;

- partea vătămată Savina Valentina, casarea parțială a sentinței în partea achitării lui Capsamun Victor cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate în rechizitoriu, și stabilirea pedepsei în limita sancțiunii prevăzută de legea penală. Admiterea integrală a acțiunii civile;

- avocatul Valev V. în numele inculpatului Berber Vitali și avocatul Lambov P. în numele inculpatului Berber D., casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, argumentând că conflictul a început doar după ce Savin A. a tras câteva focuri de armă și i-a rănit pe Berber V. și Berber D., pe acest caz fiind intentat un dosar penal, care se examinează de Judecătoria Ceadâr-Lunga. Faptul dat confirmă că acțiunile inculpaților au fost îndreptate exclusiv în vederea apărării vieții și nu pot fi calificate ca acțiuni huliganice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 04 iulie 2016, apelurile declarate de acuzatorul de stat și partea vătămată Svina V. au fost respinse ca nefondate.

Apelurile declarate de avocatul Valev V. în numele inculpatului Berber V. și avocatul Lambov P. în numele inculpatului Berber D. au fost admise, s-a dispus casarea parțială a sentinței în partea condamnării lui Berber V. și Berber D. cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care, Berber V. și Berber D. au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Pascal A. și Savin V. privind încasarea prejudiciului moral de la Berber D. și Berber V. au fost respinse .

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, concluzia instanței de fond privind achitarea lui Capsamun V. este legală și întemeiată, iar acuzarea nu a prezentat probe concludente, care ar confirma că acesta ar fi săvârșit infracțiunea incriminată.

Totodată, instanța de apel a menționat că concluzia primei instanțe referitor la vinovăția lui Berber D. și Berber V. este pripită, or acuzarea nu a prezentat probe concludente, pertinente și utile care ar confirma învinuirea înaintată prin

rechizitoriu.

Colegiul penal a menționat că din probele cercetate rezultă că Savina V. a fost îmbrâncită de soțul său Savin A., dar nu de inculpatul Berber D., după cum a fost indicat în actul de învinuire.

Tot aici, instanța a reținut că Savina V. după incident nu s-a adresat la medic pentru a fi efectuată expertiza medico-legală, dar s-a adresat cu plângere la poliție doar după ce a fost reținut soțul acesteia Savin Al., pentru vătămarea integrității corporale a fraților Berber.

Reieșind din aceste constatări instanța de apel a conchis că Savina V. s-a adresat la poliție cu plângere pentru a fi trași la răspundere frații Berber doar cu scopul de a îndreptăți acțiunile ilegale a soțului și fiilor săi.

La fel s-a mai menționat că reieșind din actul de învinuire lui Berber V., Berber D. și Capsamun V. nu le-a fost incriminat careva acțiuni ilegale în privința lui Savina V. ceea ce pune la îndoială calitatea acesteia de parte vătămată în prezenta cauză penală.

Declarațiile martorilor Savin A., Savin S. și Savin E. instanța de apel le-a apreciat critic, deoarece sunt contradictorii, fiind date cu scop de apărare.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită, casarea totală a deciziei instanței de apel și casarea sentinței instanței de fond în partea achitării lui Capsamun V. cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților în baza art. 287 alin. (3) Cod penal:

- Berber Dmitrii la 5 ani și 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Capsamun Victor la 3 ani închisoare, cu dispunerea suspendării executării pedepsei pe un termen de 1 an;

- Berber Vitali la 6 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, definitiv să-i fie stabilită lui Berber Vitalii pedeapsa - 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

În argumentarea soluției solicitate procurorul a invocat, că instanțele de fond nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, pripit și greșit au concluzionat despre nevinovăția inculpaților;

6.2 Recursuri ordinare împotriva deciziei instanței de apel au declarat partea vătămată Pascal Alexandr, partea vătămată Savina Valentina și avocatul acesteia Mîțăblîndă Victor, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 12) alin.

(1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, argumentând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel;
- probele prezentate de acuzare nu au fost apreciate la justa valoare. Astfel instanța de apel nu s-a pronunțat asupra descifrărilor convorbirilor telefonice, care confirmă că inculpații cu ajutorul altor persoane și-au creat alibiuri false, și au dat declarații care erau scrise sub dictare și învățate pe de rost (f.d.186- vol. I);

- fără apreciere au fost lăsate declarațiile martorilor Tanasoglo N. și Cambur I, care au declarat că „*le-au dat niște foi pe care era ceva scris și le-au spus să învețe conținutul pe de rost pentru a da declarații.*”

- instanța de apel și-a bazat hotărârea pe declarațiile martorului Topal A. date în cadrul cercetării judecătorești, fără a ține cont de faptul că în depozițiile acestui martor sunt divergențe, fiind lăsate fără nici o apreciere mărturiile din cadrul urmăririi penale;

- declarațiile martorului Topal A. urmau a fi apreciate critic deoarece acestea sunt contradictorii fiind schimbate de mai multe ori, la fel declarațiile acestui martor sunt contradictorii cu declarațiile lui Berber V. și Berber D.;

- concluziile expuse în partea motivată a deciziei nu corespund situației de fapt stabilite de instanța de fond, acestea fiind în contradicție cu probele prezentate de acuzare.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărâri atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, *fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

La fel, potrivit art.417 alin. (1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia

instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Analizând decizia contestată prin prisma criticilor formulate de recurenți și ținând cont de prevederile normelor sus menționate Colegiul lărgit conchide că instanța de apel judecând apelurile declarate superficial a cercetat probele prezentate, fără a se pronunța argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile procurorului și a părții vătămate, deși aceștia invocă probe concrete care, în opinia lor, confirmă vinovăția atât a inculpaților Berber Dmitrii, Berber Victor cât și a lui Capsamun Victor de comiterea infracțiunii de huliganism.

Astfel, instanța de apel examinând cauza a conchis că apelurile procurorului și al părții vătămate urmează a fi respinse, deoarece acuzarea nu a prezentat probe suficiente și admisibile ce ar confirma vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii ce li se incriminează, iar ca rezultat a casat sentința în partea condamnării lui Berber D. și Berber M. și a pronunțat în acest sens o nouă hotărâre de achitare (f.d.171-207, vol. IV).

Analizând motivele invocate de către instanța de apel în susținerea soluției adoptate, Colegiul penal, conchide că aceasta este pripită, în speță nefiind apreciate în cumul toate probele examinate în instanța de judecată.

Sub acest aspect Colegiul evidențiază că, n-au fost apreciate declarațiile părților vătămate Pascal A. și Savina V., care în opinia acuzatorului de stat au dat declarații constante pe tot parcursul judecării cauzei și confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii de huliganism.

La fel, fără apreciere au fost lăsate depozițiile martorilor Pascal T., Miha D. și Topal V., acestea nefiind analizate în coroborare cu declarațiile părților vătămate.

În același context Colegiul lărgit ține să menționeze că instanța de apel deși a descris în decizia adoptată declarațiile martorului Cambur I. aceasta nu le-a analizat și nu le-a dat nici o apreciere, pe când martorul menționat a declarat că a doua zi după incident, Capsamun V. împreună cu Topal A. le dictau persoanelor care au fost prezenți la conflict ce trebuie să scrie în depozițiile de la poliție pentru a nu avea divergențe în declarații (f.d.97-verso, vol.IV).

Tot aici, Colegiul statuează că instanța de apel nu a apreciat nici interceptările convorbirilor telefonice (f.d.186-215, vol. I), ci doar a enumerat proba respectivă, fără a se pronunța asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal statuează că instanța de apel, adoptând soluția de respingere a apelului declarat de procuror și admitere a apelurilor apărării și-a

argumentat neclar și insuficient concluzia lăsând probele acuzatorului de stat fără o apreciere cuvenită.

În continuare Colegiul relevă că, concluzia instanței de apel precum că „*declarațiile martorilor Savin A., Savin E. și Savin S., Colegiul le apreciază critic deoarece acesta nu sunt consecutive și vin în contradicție cu depozițiile altor martori ai acuzării și cu materialele cauzei*” este una pripită și neargumentată, nefiind clar, în contradicție cu care anume materiale și cu depozițiile căror martori vin în contradicție declarațiile acestora.

Tot aici, instanța de recurs reține, că constatarea instanței de apel: „*Savina Valentina a fost îmbrâncită de soțul său Savin Alexandr în momentul când acesta efectua acțiuni violente în privința inculpaților*”, vine în contradicție cu declarațiile părților vătămate și a martorilor Pascal T., Miha D. și Topal V. și se bazează **doar** pe declarațiile martorului Topal Andrei. Astfel, instanța apreciind ca fiind veridice depozițiile acestuia, nu a precizat care declarații au fost reținute ca fiind adevărate, cele date în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond sau cele depuse nemijlocit în ședința instanței de apel, or Topal A. fiind audiat la diferite etape a procesului penal a dat declarații contradictorii.

Astfel fiind audiat în cadrul urmăririi penale Topal A. (f.d.234, vol. I) a declarat că în acea seară a văzut-o pe Savina V. în momentul conflictului, aceasta striga atât la inculpați cât și la soțul său să se liniștească, însă nu a menționat dacă dânsa a fost bruscată sau îmbrâncită în general de cineva.

În ședința instanței de fond, acesta a relatat că nu a văzut ca cineva din frații Berber să o fi împins pe Savina V., după care a concretizat „*lângă ea nu era nimeni*” (f.d.68-69, vol.III).

Ulterior, în ședința instanței de apel martorul dat a invocat „*Valentina s-a apropiat de soțul său pentru a-l liniști, iar Alexandr a împins-o și aceasta cât pe ce nu a căzut*” (f.d.143, vol. IV).

Reieșind din cele menționate, Colegiul lărgit constată, că în declarațiile acestui martor sunt divergențe referitor la faptul dacă Savina V. în timpul conflictului a fost îmbrâncită sau nu, dacă da, cine a îmbrâncit-o, a căzut aceasta sau nu?

Aceste divergențe urmau a fi apreciate și luate în considerație de către instanța de apel, ceea ce nu a avut loc, rămânând neclar, care declarații ale martorului instanța de apel le-a apreciat ca fiind veridice.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul penal lărgit constată că la judecarea apelurilor, instanța nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile

art. 99-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de acuzare, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat adusă de participanții la proces și nu s-a expus în mod convingător asupra acestora.

Tot aici instanța de recurs reține că, potrivit deciziei, instanța de apel a respins apelul procurorului și părții vătămate și a admis apelurile apărării pronunțând o nouă hotărâre de achitare în privința lui Berber V. și Berber D., *pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați*, însă în partea descriptivă a deciziei descriind circumstanțele cauzei și motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării, a enunțat temeiul pentru achitarea inculpaților *lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate* (f.d.206-verso, vol. IV).

Prin urmare, se constată că, instanța de apel, menținând sentința în privința lui Capsamun V. și pronunțând o hotărâre de achitare în privința lui Berber V. și Berber D. nu a dat apreciere obiectivă probelor cauzei, care în opinia procurorului și părții vătămate Savina V., cert confirmă vinovăția inculpaților în cele incriminate, inclusiv și că motivul achitării lui Berber V. și Berber D. din descriptivul deciziei nu corespunde cu cel din dispozitivul ei, de unde rezultă că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 390, 394 alin. (3) Cod de procedură penală, privind alcătuirea părții descriptive și dispozitive a hotărârii.

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că, menționarea concomitentă a două temeuri de achitare în aceeași hotărâre judecătorească – *fapta nu a fost comisă de inculpați și fapta nu întrunește elementele infracțiunii*, constituie o eroare de drept procedural care se încadrează în art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală – motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Tot aici, Colegiul mai constată că în speță persistă și un alt temei de casare prevăzut la pct. 6) al aceleiași norme – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și

limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei, și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Totodată, în legătură cu imposibilitatea formării unui complet de judecată pentru examinarea cauzei în cadrul Curții de Apel Comrat, Colegiul penal consideră necesar a remite cauza la rejudecare Curții de Apel Cahul

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul Procuraturii UTA Găgăuzia, Gheorghieva Dora, partea vătămată Savina Valentina și avocatul acesteia Mîțăblîndă Victor și partea vătămată Pascal Alexandr, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 04 iulie 2016, în cauza penală în privința lui *Capsamun Victor XXXXXX*, *Berber Vitali XXXXX* și *Berber Dmitri XXXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 27 aprilie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru